

מסורת הש"ס

(א) [לעיל כג:]; (ב) רש"י ור"מ מ"ו, א לפירוש הרי"ף והר"ש ק"ה על המשנה וע"ש, (ד) [לעיל כ:]; (ה) צ"ב ק"ה, (ו) [שם רש"ש], (ז) [דף כג:]; (ח) ס"א דבביתא היא ומאי אולמא תתך דמשקל (ט) ס"א ל"ג,

הגהות הב"ח

(א) גמ' טבעי מכריז: (ב) רש"י ד"ה תני צנור וכי' ובמאי סימניה: (ג) ד"ה מני לצנורי וכי' מנין הוא דהוי:

הגהות הגר"א

[א] גמ' רב ספא וכי'. (ב) הרמב"ם פסק כטליתא אוקימתא דר"פ אבא דריז' השמטה. והר"ש וטור פסקו גם לדריז': [ב] שם ואכ"א הא וזא דלא אשתירי בה מדי וליק הא דאיל' אוגנין. לננא הא דלי' אוגנין לננא ואכ"א הא וזא דלי' אוגנין וליק הא דמהדרי אפיה לגבי פירי הא דלא מהדרי אפיה לגבי פירי כ"ל (וכי' מרש"י ד"ה וזא כי' דתסת ננא כי' אכל כהנא"ש גורם כניסא שלו וע"ש ובדברי ריטוי נחמ"י כ"י רסב ס"ק כ"ה): [ג] שם א"ר מנינא כי'. וי"פ והר"ש ק"ה ע"פ אכל ההמנ"ס השמטה דס"ל דרי"ח ור' יוחנן פליגי אליבא דרי"י מגדלאה ופסק כ"י יוחנן ועי' רי"ף (שמפרש ההמנ"ס ועי' רי"י: [ד] שם) פשוט והא דלא אשתירי בה מדי וליק הא דמהדרי אפיה לגבי פירי הא דלא אשתירי בה מדי: ש"מ מנין הוי סימן. דאי לאו הכי מאי סימן איכא: **פני צנור פירות.** דאין כלל מנין (ו) מאי סימניה מקום דכיון דלצבורין הינוח הוה ויהיז סימנא במקום פלוני הנחתים: **פני לצורי פירות.** סימני מנין (ו). דהוי מדהי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **ועשוין כמגדלין.** לקמיה מפרש שלששתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הצנוני ועליון הוא הקצר שזכולן כמגדל זה העשוי היסוד רחב ומקצר ועולה וכי מנחי הכי לאו דרך נפילה הוה אלא דרך הינוח והיה דעמו לחזור ולטלן ושכח הלכך נוטל ומכריז וזה צא ונתן סימן ואומר מגדלין היו עשוין: **ג' מטבעות.** שאין דמותן זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקצת קרקע: **חייב להכריז.** אלמא כי האי גוונא לאו דרך נפילה הוא: **של שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו ואורטו על מטבע שלו: אי **דעשוין כמגדלין.** שאין שוין ברחבן ומונחים כמו שפרישית: **אפילו של מלך אחד.** שאורט שלששתן שוות: **של מלך אחד רעין שלשה מלכים.**

רבינו חננאל

מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא וכר אמרי תנינא להא דתנו רבנן מצא כלי ולפניו פירות כיס ולפניו מעות הוי אלו שלו. מקצתן בכלי ומקצתן בקרקע חייב להכריז ואם בא ישראל ונתן סימני הכלי נוטל גם הפירות וכן כל כיוצא בהן. ורמיון עלה הא דתניא מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן (א) נוטל הדבר שיש בו סימן וזכה הלה בדבר שאין בו סימן. ופריקין הא והא בצנא ופרי וכןן שנותרי מן הפירות בצנא ולא קשיא הא דתני חייב להכריז דמשמע שמהדיר גם הפירות בצנא דאית ליה אוגניס והן כפופות לתוכה דאמרי' האי צנא איתהפכא והני פירי איתשפתן מן הצנא והני פירי (דאישתפרן) [דאשתיירן] בגוה אוגניס מנעום מלהשפך בחרין

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

שלשה מטבעות זו ע"ג זו. בגמרא מפרש סימנייהו: **גמ' טעמא דמלא כו'.** התם הוא דאמר שהפירות לבעל הכלי: **הא כלי ולפניו פירות.** הרי אלו הפירות של מולאן. ואע"פ שהכלי לבעל הסימן את הכלי יחזיר ואת הפירות יעכז לו ולא אמרינן מהאי מנא נפל: **מקצתן ככלי כו'.** הדבר מוכיח דהנך דעל גבי קרקע דהנך הוא וחיזי להחזירם למי שימן סימן ככלי וכן מעות לבעל הכיס: **ה"ג מלא דבר שאין בו סימן כלד דבר שיש בו סימן.** כגון מעות לפני כיס: **חייב להכריז.** על הכל וינתנו המעות לבעל הכיס: **צא בעל סימן ונטל אם שלו.** את הכיס ואמר אין המעות שלי וזה הלה צמעות: **הא דקמתי הרי אלו שלו: צננא ופיתנא.**

גיגית מוטלת ופשתן לפניה דודאי האי פשתן לאו מכונא נפל דאי מיניה נפל הוה משתתיר בה והוא הדין לכיס ולפניו מעות מהאי טעמא. והא דקמתי חייב צננא ופירי דעבדי דשרקי ונפלי מיניה כולוה: **הא דקמתי חייב בדאשפייר.** ואיכא למימר הנך דאכריז מיניה נפל: **והא דלא אשפייר.** כיון דתסת ננא יש לו אוגנין כפולים לתוכו כי ממוכו נפל הוה משתתיר ביה דלאוגנין מעכבי ליה: **ה"ג הא וזא דלא אשפייר ביה מדי:** **הא דאית ליה אוגנין.** לאו מיניה נפל דאי מיניה נפל הוה משתתיר ביה מדי: **ש"מ מנין הוי סימן.** דאי לאו הכי מאי סימן איכא: **פני צנור פירות.** דאין כלל מנין (ו) מאי סימניה מקום דכיון דלצבורין הינוח הוה ויהיז סימנא במקום פלוני הנחתים: **פני לצורי פירות.** סימני מנין (ו). דהוי מדהי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **ועשוין כמגדלין.** לקמיה מפרש שלששתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הצנוני ועליון הוא הקצר שזכולן כמגדל זה העשוי היסוד רחב ומקצר ועולה וכי מנחי הכי לאו דרך נפילה הוה אלא דרך הינוח והיה דעמו לחזור ולטלן ושכח הלכך נוטל ומכריז וזה צא ונתן סימן ואומר מגדלין היו עשוין: **ג' מטבעות.** שאין דמותן זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקצת קרקע: **חייב להכריז.** אלמא כי האי גוונא לאו דרך נפילה הוא: **של שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו ואורטו על מטבע שלו: אי **דעשוין כמגדלין.** שאין שוין ברחבן ומונחים כמו שפרישית: **אפילו של מלך אחד.** שאורט שלששתן שוות: **של מלך אחד רעין שלשה מלכים.**

כלומר אפי' הן של מלך אחד שאורט שעשוין כמגדלין חייב להכריז: **דכולהו אסתרמי.** דהכי נפל ואין זה הינוח וסימן אין לו צהם ואפי' מקום דלא ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו יש כאן סימן דלא אסתרמי דנפול הכי: ופריקין מאי מכריז מינין. קך וכן מטבעות מאלתי וזה צא ונתן סימן זו ע"ג זו מאלתם: **טבעא מכריז.** טבעות מאלתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמישעוט מטבעות צ': **כשיר.** מוטלין צעגול כאלעדה: **כשורה.** או אלל זו: **כחלוצה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד אור של שני^א מה: ^ב.^ו כסולם. רוב אמנעי על התחתון ורוב העליון על האמנעי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא. דר"ג חדא: כל שאילו מנינים כו'.** וכי הוו כסולם ניטלים צבת אחת:

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא כה.

כה.

הא בכובא וביתנא. פי' רש"י דמתני' צננא ופיתנא וקשה דקמתי מלא פירות וי"א דכיתנא אקרי פירי כדאמרין (בבבאש"ט דבה) ויצא קין מפרי האדמה וזע פשתן הציא ודוחק ונראה דמתני' צננא ופירי דכיון דאין הפירות מחוזרים יחד אילו מן הכלי נפלו היה קצת נשאר מהם ככלי אצל פשתן שקשור צידה יכול להיות שזכלי היה ונפל ור"ח פי' דפריך אמאי דקאמר מקצתן על גבי קרקע חייב להכריז ורמנינהו מלא דבר כו' צא בעל סימן ונטל את שלו וזה המולא צמה שצידו היינו מה שצמחן אע"פ שיש צפנים קצת פירות ואפילו בעל כלי אומר שכולן שלו ולפי זה גרס בסמוך הא והא דאשתיירי ביה:

שמעת מינה מנין הוי סימן. אע"ג דפשיטא ליה לעיל^א מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן צעי לאזכוחי הכא ממתני' ולעיל (דף כד.) נמי דקמתי אצל מלא שנים חייב לא קאמר ש"מ מנין הוי סימן (ט) דלא אלימא ליה ברייתא למפשט מיניה) אי נמי דמאי למדחי דמנין ומרווח הוי סימן: **והוא שעשוין במגדלין.** אי מנין הוי סימן צמה שעשוין כמגדלין ידעינן דדרך הינוח הוה ובתרי לא סגי דטבעא מכריז אצל אם מקום הוי סימן אפילו בתרי ועשוין כמגדלין ידעינן דדרך הינוח הוה דאי ידעינן דדרך הינוח הוה דאימור לא ידעינן דדרך הינוח הוה דאימור דרך נפילה הוה דאתרמי הכי א"כ לקמן מאי פריך (י) (א"ר יוחנן) מאי אריא תלתא אפי' בתרי סגי וי"ל דשפיר משני טבעא מכריז:

הא גופא קשיא. אמתני' לא פריך דמצינן למימר דג' מטבעות היינו פירוש דלצורי מעות:

כאצני

מפוזרות הרי אלו שלו הא משלחפי שלחופי חייב להכריז אימא סיפא עשוין כמגדלין חייב להכריז הא משלחפי שלחופי הרי אלו שלו תנא כל שאין עשוין כמגדלין מפוזרות קרי להו (א) א"ר חנינא לא שנו אלא של שלשה מלכים אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז היכי דמי אי דעשוין כמגדלין אפילו של מלך אחד נמי ואי דאין עשוין כמגדלין אפילו של שלשה מלכים נמי לא אלא אי אתמר הכי אתמר לא שנו אלא של מלך אחד כעין שלשה מלכים (ב) (אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז) והיכי דמי דעשוין כמגדלים רויחא תתאה ומציעא עילוייה וזוטא עילוייה מציעא דאמרינן אנוחי אנחינהו אבל של מלך אחד רכולוהו כי הדרני נינהו אע"ג דמנחי אהדדי הרי אלו שלו אימר אתרמויי אתרמי ובהדי הדרני נפול ורבי יוחנן אמר אפילו של מלך אחד נמי מכריז (ג) **מאי מכריז מנין מאי איריא תלתא אפי' תרין נמי אמר רבינא (ה) מבטעא מכריז (ו) בעי ר' ירמיה כשיר מהו כשורה מהו כחצובה מהו כסולם מהו (ז) פשוט מהא חדא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבوه כ"ל שאילו מכנים לה קיסם ביניהן ונוטלם בבת אחת חייב להכריז בעי רב אשי**

כאבני

כלומר אפי' הן של מלך אחד שאורט שעשוין כמגדלין חייב להכריז: **דכולהו אסתרמי.** דהכי נפל ואין זה הינוח וסימן אין לו צהם ואפי' מקום דלא ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו מאלתם: **טבעא מכריז.** טבעות מאלתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמישעוט מטבעות צ': **כשיר.** מוטלין צעגול כאלעדה: **כשורה.** או אלל זו: **כחלוצה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד אור של שני^א מה: ^ב.^ו כסולם. רוב אמנעי על התחתון ורוב העליון על האמנעי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא. דר"ג חדא: כל שאילו מנינים כו'.** וכי הוו כסולם ניטלים צבת אחת:

כאצני

כחצובה או כסולם מהו ועלו בתיקן. פי' כשיר עגול כצמדין דמתרגמי' לה שירין. כשורה זה בצד זה.

עין מושפט נר מצוה

ג א מיי' פט"ו מהלכות אבידה ה' ב סמג עשין עד טוש"ע ח"מ ס' רסב סעיף יז:

נא ב מיי' שם פט"ו הלכה י סמג שם טוש"ע שם סעיף ט:
גב ג מיי' שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף ח:
גג ד מיי' שם הלכה יג סמג שם טוש"ע ח"מ ס' רסב סעיף ט:
גד ה מיי' שם פט"ו ה' ג סמג שם טוש"ע שם סעיף כ:

גה ו מיי' שם פט"ו ה' טו סמג שם טוש"ע שם סעיף ט:
זו ז מיי' שם פ"ח ה' יא סמג שם:

זח ח ט מיי' שם פט"ו הלכה י סמג שם טוש"ע ח"מ ס' רסב סעיף יז:
נח י מיי' שם פט"ו ה' ג סמג שם טוש"ע ח"מ שם סעיף יז:
נב ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף יא:

ס ל מ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יז:

לעזי רש"י

אשקולינו"ש [אישקולנו"ש]. מדרגות.

מוסף רש"י

ברכות בבה"י. כגון סדה וזעזע שאין רוב בני אלם לדיקן בה ויש מעוט שהולכין בה (ועיל כב):

רבינו חננאל (והמשך)

הלכך הפירות בתר צנא גרירי בא מי שנתן סימני צנא נוטל גם הפירות. והא דתני דזכה הלה במה שבידו בצנא דלית ליה אוגניס ונמצאה הפירות בחורן ופירות בצנא דאמרי' הני פירי דבחורן לאו מן הצנא אישפתוך דאילו מינה אישפתוך הוו להו לאישתופכי כולוה דהא לית לה לצנא אוגניס אלא הני פירי דבחורן לאחרינא אינון לפיכך וזה בהם המוצאן דהא דבר שאין בו סימן נינהו. שצורי פירות. ש"מ מנין הוי סימן. ג' מטבעות זו על גבי זו חייב להכריז. פי' כמגדלים מכוונות אבנים זו על גבי זו אין אחת עודפת על חבריתה. מפורזין שלו הא אי הוו שלחופי משלחפי שאין מיושבות זו על גב זו אלא מקצתן עליה ומקצתן יוצאה מעליה כגון כנפי הכרוכים כדגרסי' בסוף המוכר את הבית ודלמא שלחופי הוו משלחפי אהדדי ותיקרו כדמתרגמי' בתרגום ארץ ישראל שכל את ידיו שלחופינן לידוהי. אסקינן כל שאינן עשויים כמגדלים מפורזין נינהו והרי הן שלו רויחא לתת ומיצעא עילוייה וזוטא עילוי מצעי זהו כמגדלים. בעי ר' ירמיה כשיר או כשורה או

^[א] נראה דלא גרס בבביתא השניה נוטל ומכריז רק נוטל הדבר וכי' ועי' בתוס' כאן ד"ה הא גירסת ריטוי ופירושו.